

Saša Jelenković

ELPENOROVA PISMA

PISMO SEDMO

Za one koji me gledaju, a ne vide:
u danima poleta, pretvarajući se da rastem,
nemaran i lud kao tajfun,
sporazumevam se naročitom pobožnošću.
Svemu tražim vezu, cepidlačim, izmišljam
napore, da bih izrekao utehu:
radost umnožava zablude.
Osećam prisustvo Zvezde
koja se smeši.
Ako se o duši nešto zna,
onda je sigurno da spava i u snu govori:
male moje definicije, srca su vam tako trezna.

PISMO OSMO

Za one koji me slušaju, a ne čuju:
osporena je uloga posmatrača,
ukinuta su preko potrebna iznenađenja,
nemiri na ulicama pred odlazak na značajna
putovanja postali su uobičajena pojava:
dokaz da napredak izvrgava ruglu slobodu
ličnosti. Granice su granice za onog koji
o granicama razmišlja. Ko iznutra raste,
neće postati probirljiv.

PISMO DESETO

„Na ovom ćeš poslu umreti, saputniče,
nerazdvojni, slavloljubivi prevrtljivče.
Ni *da* ni *ne* da izgovoriš
neće ti biti dopušteno,
a mislićeš samo –
to ne bih učinio,
ništa patetično, uzvišeno,
primamljivo, ništa skrušeno, nežno,
čime bih sebi olakšao.”

(Izgubio sam vrata crkvena, prozor
ludnice i krov svetionika).

Jesam li to ja?

Igor Marojević

VAŠ. OSVALD¹

Bog mi je svedok, gospođo Poci, koliko me potresla Vaša smrt. Nema reči dovoljno jakih da Vam boli svoje saopštim. No, moram kazati da kajam sam: dok se rasplinjavaste od raka jetre i svoju mukom i samopožrtvovanjem stečenu zaradu uplaćivaste fondu za borbu protiv te opake boljke, ni trenu ne pomislih na Vas. *Briga mene što umire neka...* – oh, moje nezrelosti! Zapravo; nisam ni čuo bio za Vas – bejah odveć skoljen borbom da se održim u hladnoj velegradskoj sredini, e da bih se mogao zadubiti u ma šta drugo, pa i u filmove. A i tamo su, mojoj ubogosti uprkos, nekolike žene telom svojim uspele da me odvrate od onog što se inače (u Vašem slučaju, samo uslovno i proizvoljno!) naziva porno-filmom. Da mi zaklone jedini vredan pristup sladostrašću. Teorijski pristup imam na umu. A da je tako, govorim upravo na osnovu motrenja Vaše umetničke prakse. Utoliko je i moja žalost za Vama, kad sam je naknadno spoznao, veća.

Sve je, dakle, tu, u ovoj zaključanoj sobi, u malom primorskom gradu gde sam Vas nenadano poznao. Vi, ja, svete vrpce s Vašim filmovima, kasno - ali ne prekasno - dobavljeni časopisi puni Vaših čarobnih osmeha. Ne razumite me krivo - toliko je u ovoj sobi uzaludno proliveno živodajnog semena, ali ni kapi nad Vama. Od prvog odgledanoga filma, prepoznao sam u načinu na koji ste Vi to radili - nešto drugo. A Vaše lice - osetljive usne, zlačana kosa, razdeljak čedan i tako estetski sporan, visoko čelo, spušten kapak... Odmah sam znao da je **to - ono**. Nijedna u sudaru sa tri crnoputa napasnika nije umela da se tako, očas, sprva privoli, a onda da zagospodari društvom toliko sumnjivim. Jedva sam dokučio kako i u naizgled-najljućoj-neprilici ne delujete ponizno. Kako, nepojamnom smesom stoicizma i hedonizma, nižete završne crepove po krovu filosofije tela. Jer, znali ste tajnu: telo nije naše, jer da jeste, ne bi carevalo nama. I, otpor tom živom mesu, pa i oslobađanje (od) njega, mogli su se postići samo držanjem poput onog, Vašeg: zašto porivi, koji su jači od nas, ne bi bili javno ismejani, a posle - ostatak privatnosti sačuvati za sebe? Ispravan pristup, naravno, nije dovoljan - dovoljni ste Vi.

Tek onda, dolazi Vaš koncept. Posle Vas. Koncept bez viškova, prenemaganja. Tako ste i otišli – dostojanstveno, bez viška reči. Pa i Vaša poslednja želja - da se urna sa Vašim spaljenim ostacima izruči u more - pokazala je Vašu duhovnost: odricanje od tela, sve do kostiju. Ipak, rano ste otišli iz sveta u kom se ne zna da li će umetnost koju ste pravili ikada biti valjano shvaćena. Otišli ste, čak, prerano, niste mi dopustili da, sa jednakim udivljenjem, odgledam Vaše snimke u kategoriji kakva je, da kažem, "Older Women". Možda je ovako i bolje za nas - pa i to što niste postali jedna od viđenijih tinejdžerki, snimajući ono što se danas, u Vašem odsustvu, podvodi pod "Tean Steam". (Od srca verujem, da biste jednako dostojanstveno delovali i u kategoriji "Pissing".) Mislim da filmove u tom uzrastu niste snimali jer ste, tada, još vodili bitku, koja će se, samo prividno, okončati pobedom tela nad Duhom. Ako se ne varam, kao mlada devojkica, hteli ste da se posvetite činovničkom poslu, ali vas je gušio neizrecivi nagon, koji ste morali gasiti u toaletu firme, sa kakvim zburjenim i srećnim službenikom pod sobom. (Već tu, nazirem koren Vaše docnije dominacije.) A onda, odlučite: "Prestaću da krijem telo. Mislim